

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamezne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefón-števil. 74.

Štev. 61.

V Ljubljani, v sredo 15. marca 1899.

Letnik XXVII.

Deželni zbori.

Včeraj so se zopet sošli deželni zbori. Le treh deželnih zborov vlada ni sklicala, in ti so: tirolski, goriški in isterski. Glede tirolskega upa vlada, da bode dr. Kathrein s svojim vplivom in lepo besedo pregovoril italijanske poslance iz Trentina, da se zopet povrnejo v deželni zbor. Podlaga kompromisnim obravnavam je ustanovitev narodnih kurij. Ako se posreči kompromis, bil bi to velik uspeh za vlado. Toda dvomimo, da bodo Italijani odnehali od svojih velikih zahtev.

Goriški deželni zbor še nima glavarja in je tudi nesklepčen, ker se Lahji upirajo ustanovitvi šolskega zaklada. Italijani dobro vedo, da brez Slovencev ni deželnega zbora. Zato žele, da bi jim slovenski poslanci omogočili vspehe za njihovo stranko. Slovenci bi šli sami v mesnico, ako jim vlada in Italijani ne zagotové popolnega varstva glede deželne uprave. To so slovenski poslanci izjavili meseca januarja in tega se bodo držali.

V isterskem deželnem zboru pa slovanski poslanci skoro še svojega življenja niso varni. — Vlada gotovo še nima gotovega načrta, kako bi v tej zbornici omogočila redno delovanje, in zato ga ni sklicala.

In kaj naj porečemo o Trstu? Trst je za vsakopni slovenski narod velikanskega pomena. V Trst vodijo pota iz vse Slovenije, v Trstu se steka malone vsa trgovina naša. Ne tisoče slovenskega delavca si v Trstu služi grenak kruh in se zgublja v italijanstvu. Trst zgubljen, zgubljena je velevažna slovenska trdnjava ob periferiji, kjer umira pogumna posadka z orožjem v roki vsled nedostatne moralne in gmotne podpore od ostale Slovenije. Skrajni čas je, da vlada in merodajni

slovenski krogi store potrebne korake v obrambo slovenskega prebivalstva ob Adriji.

In na Koroškem se nemški valovi že zgriňajo nad stiskanimi Slovenci. Obupni klici umirajočega slovenskega rodu odmevajo iz dežele slovenskih vojevôd. Ob neobčutljivi zid padajo tožbe in prošnje slovenskih zastopnikov. Vsa požrtvovalnost slovenskih rodoljubov le podaljšuje smrtne bolečine slovenskega oratarja v Korotanu, ker ne dobi potrebnega varstva in podpore ondi, koder imajo v rokah oblast.

Razmere na Štajerskem sicer še niso tako žalostne, a vendar leze nemška meja vsako leto od severa proti jugu in v spodnještajerskih mestih in trgih priseljeni Nemci in nemškutarji vedno predrznejše zahtevajo svojo nadvlado nad ogromno večino slovenskega prebivalstva. In kako gospodari nemškoliberalna gospoda v Gradcu s slovenskim denarjem? Namestu dveh imajo Slovenci le jednega deželnega odbornika in še tega so dobili le slučajno. Pri deželnem odboru je nad sto uradnikov, a Slovenci so le redki vratarji ali pisarji. Nemci si grade železnice in ceste na deželne stroške, a Slovenci si do malih izjem morajo ceste sami vzdrževati. Po svojih tleh si Nemci pridno uravnavajo reke z deželnimi dohodki, a na slovenski zemlji si Drava, Pesnica, Ščavnica, Dravinja in Sotla delajo prosto pot po njivah in travnikih.

Tisočake nemški deželni očetje darujejo vsako leto za nemške meščanske šole, dijaška podporna društva in »Südmark«, toda Slovenci ne dobé niti beliča. Nemci imajo na deželne troške sedem meščanskih šol, Slovenci nobene. Obe deželni poljedelski šoli v Grottenhofu in Mariboru sta nemški, in mariborska je dobila nedavno novega ravnatelja iz Prusije, dasi je bilo več sposobnih slovenskih prosilcev. In za nemške ljudske šole pla-

čujejo Slovenci vsako leto nad 150.000 gld., a na slovenskih tleh nemška gospoda trapi slovenske otroke z nemščino. »Ali to ni še največje zlo — piše »Slov. Gosp.«, — da Nemcem delamo tlako, da jim plačujemo letni davek, ampak najhuje je to, da Nemci naš denar uporabljajo v to, da mi gmotno propadamo in da oni postanejo s časom naše zemlje gospodarji, mi pa njih hlapci in dekle... Zato kličemo iz globine slovenskega srca: Rojaki! Nemudoma proč od Gradca! Nemci naj gospodarijo le s svojim denarjem, naš denar pa naj je na razpolago edino le nam!«

A sedaj poslušajte ljudje božji, kar piše včerajšnja »Tagespost«: »Če je vsak nemški deželni zbor poklican, da se moško upré sedanjemu zistemu, tembolj je to dolžnost deželnega zbora štajerskega, kajti na Štajerskem mogočno bijejo slovanski valovi ob nemško jezikovno ozemlje. Štajerska pa je nemška in mora nemška ostati ter nikoli se ne sme posrečiti slovenski manjšini, da bi razrušila narodni značaj dežele, ki ga je ustvarila bogata zgodovina. Tako so delali očetje in drugače ne smejo njihovi sinovi. Deželni zastop se bode tudi sedaj, kakor že tolikrat, pokazal nerazrušno trdnjavo nemštva, državne celote in kulturnega napredka. Slovenska manjšina vsled tega ne more biti užaljena, njej se ne godi nobena krivica, ako imamo pred očmi prave koristi tega (slovenskega) naroda in ako teh koristij ne zamenjamo z neopravičenimi in sebičnimi zahtevami agitatorskih krogov. Štajerski Slovenec je še vedno našel v deželnem zboru vsprejemljive može za svojo srečo in blagor; slovenska opozicija še nikdar ni mogla najmanjše dokazati, da je slovensko prebivalstvo prikrajšano pri dež. upravi, da mu je dež. zastop manj naklonjen, nego Nemcem, da ga zanemarja

LISTEK.

Napredno pismo z Bleda

13. marca t. l.

Dasi naprednjak, imel sem vendar le pretekli teden z Vami, gospod vrednik, iskreno sočutje. Veste, to ni kar si bodi, stati ali pa sedeti kot zatoženec pred porotniki. In ta neljuba osoda je Vas zadela. Naš dični Ivan iz Poljan rad bi Vas bil spravil za par tednov še na stari »Žabjak«, toda Vašemu zagovorniku se je posrečilo, obravnavo preložiti. To je dobro za Vas. Imate vsaj upanje, da, če že boste obsojeni, pridete morda vendar le na »nov« Žabjak doli blizu kolodvora, kjer bode večja luknja in morda tudi boljši ričet. Ali pa veste, odkod moje sočutje in naklonjenost do Vas? Poslušajte! Vi ste tako nepristranski, da nekaj časa sem pod črto sprejemate tudi liberalna in napredna pisma. V tej zadevi Vam moram dati prednost pred Vašim kolego, vrednikom »Slovenskega Naroda«, ki sprejema klerikalne popravke le prisiljen po § 19. Po izgledu Vašega Janeza Naprednika iz Ljubljane sklenil sem tudi jaz, blejski Jaka, zaupajoč na Vašo dobrotljivost, poslati Vam »napredno pismo«.

Veste, g. vrednik, slabo je z našo nekdanjo tako mogočno in ponosno stranko na rajskem Bledu. To bi Vam rad potožil, ker »Slov. Narod« mojega pisma gotovo ne bi sprejel. Ko bi bil kdo pred par leti prorokoval, da bode naša stranka tako propadla in na kant prišla, vse bi se mu bilo smejalo; celo tistih par klerikalcev, kar smo jih takrat na Bledu šteli, reklo bi bilo: »Mož, tebi se meša!« In vendar gola istina! Kolika razvalina v teku jednega leta! Evo dokazov!

Kako mogočen in naprednjašk je bil do vlaškega leta naš občinski zastop! Ne le naše domače zadeve je obravnaval v našo največjo zadovoljnost, tudi v višjo politiko je posegal in koval nezaupnice našemu klerikalnemu poslancu, gorjanskemu svetniku Janezu Ažman, češ: »Mi Blejci ti zapovemo, da se umakneš s poslanskega stolčka.« A danes! Sram me je, ali povedati moram: Danes je Ažman še deželni poslanec, našega naprednega občinskega sveta pa — ni več. Vzela sta ga naša najhujša nasprotnika, posebna klerikalca — Mrak in Oblak. Naš bivši občinski zastop hotel je Bled kakor hitro mogoče spremeniti v mejnarodno zdravišče. Že smo ponosno govorili: Blejci nismo ne Slovenci ne Nemci. Sedaj pa klerikalna večina obira druge

strune. Bledu hoče ohraniti nepotrební narodno-slovenski značaj, zato celo c. kr. uradom vrača nemške dopise, in kar je najhujše, podpira jo tudi peščica naših občinskih mož, med njimi celo naš nadučitelj gospod Rus. Mož se med svojimi šolskimi stenami sicer strogo drži »der deutschen Staatssprache«, a v občinskem svetu se s klerikalci poteguje za slovensko uradovanje. Ko bi latinski znal, bi zlasti temu možu zaklical: Et tu — mi Brute!

Ravno pred letom dni imeli smo v naši na pol podrti cerkvi, ki je živa priča našega liberalnega gospodarstva, misijon. Naš župnik nas je hotel z misijonom privedi v klerikalni tabor. Toda ne boš Jaka. Mi smo rekli: Misijon je za krave. In pristnih naprednjakov ni bilo na misijon. In vendar! Po misijonu sta verska zavest in ponos zopet na Bledu vzplapolela, danes hodi marsikdo v cerkev, ki poprej že zdavnej ni videl sv. Martina v velikem oltarju; osnovalo se je katoliško mladeniško društvo, Marijina družba, — povsod napredek klerikalizma. »Krave«, zopet moram v svojo veliko sramoto obstati, ostali smo le mi, ki nismo šli na misijon.

Bohinjska Bela sicer nikdar ni stala v naših vrstah. Pri vsacih volitvah smo se naprednjaki bali

n zatira. Nemška pravičnost in dolžna zavest sta se v dež. zboru nasproti Slovencem vedno sijajno pokazali. Le obrekovanje more kaj drugega trdit.

To je torej pozdrav slovenskim poslancem ob vstopu v deželni zbor! Liberalni Nemci so neomejeni gospodarji, a zastopniki tretjine prebivalstva v deželi naj skromno molče, da ne motijo Arhimedov, ki gradé nemški most čez slovensko ozemlje. Mi si moremo le približno misliti, a nikakor ne čutiti neznosnega položaja slovenskih poslancev v nemškem Gradcu.

Kmetijsko združništvo drugod in pri nas.

(Konec.)

V Nemčiji so izračunali, da se je v enem letu izdalo le za jajca 71 milijonov mark.

Dejanjski uspeh pa je najbolje v tem izražen, da so združniki dobili po 15% več za jajca, kakor od navadnih prekupecev.

Bodi dovolj dokazov, kako v združništvu delujejo in napredujejo drugod, bodi nam to delovanje v spodbudo in vzgled, ker kedor zaostaja, ta propada!

Vzgledi mičejo, ta narodni pregovor bo tudi v nas veljal; in že se kažejo pojavi jednake organizacije tudi v naši državi, in tudi v nas Slovencih. Upajmo, da ho ta organizacija rasla od leta do leta v prid kmetijstvu, kateremu je pač treba te pomoči, da bo združeno moglo prestati težki boj za obstanek.

V vzgled nam pa sme biti delovanje nižjeavstrijskega deželnega zbora, ki je že od l. 1887, torej še predno so antisemiti dobili večino v deželnem zboru, z deželnimi sredstvi podpiral ustanovitev Raiffeisenovih posojilnic. Ni je občine v celi deželi, ki bi ne bila oskrbljena z Raiffeisenovo posojilnico; sedaj jih je že 430! Sedaj pa je deželni zbor sklenil, pospeševati tudi ustanovitev kmetijskih zadrug, katere naj nižjeavstrijskemu kmetu pomagajo bolje spečati svoje pridelke v denar. Če se smatra za te potrebna taka organizacija, ko so tako srečni, da imajo do največjega trga za razno blago, kakor je Dunaj, tako blizu, da zamorejo vsak dan tje pošiljati mleko, maslo, jajca, zelenjavo, kuretnino, živino (vole in prašiče) kaj naj poreko naše pokrajine!

Nižjeavstrijski deželni zbor izrekel se je za načelo, da se naj osnujejo mnogoštevilne, pa le bolj male zadruge, vse pa naj so zvezane v dež. združni zvezi. Njih pravila naj objemajo razne panoge kmetijskega gospodarstva, tako da zamore vsaka zadruga pečati se s prodajo žita, pa tudi živine, sira, masla, sadja, vina itd. Istotako naj posredujejo nakup za kmetijsko gospodarstvo potrebnih tvarin, kmetijskih strojev, gnojil, semen, živine itd.

Že dosedaj ima deželni odbor posebne dež. uradnike, ki pregledavajo račune posojilnic in sploh fungirajo kakor dež. revizorji.

Da je posojilnicam in tudi v bodoče zadru-

gam zagotovljen potreben kapital, ustanovil je deželni zbor tudi deželno nižjeavstrijsko združno osredno blagajno, katero dež. odbor oskrbuje in vodi.

Deželni zbor dovoljuje vsako leto deželnemu odboru potrebna sredstva, iz katerih dobivajo posojilnice, ko se ustanovljajo, osnovne podpore po 150 gld. Sedaj pa je dovolil še 10.000 gld. za podpore novo osnujočim se kmetijskim zadrugam in 15.000 gld. pa za brezobrestna posojila tem zadrugam.

Da se zboljša cena žitu, da se omogoči kmetom oskrbovati vojaštvo z žitom itd., priporoča dež. odbor ustanovitev žitnih skladišč in obeča jim dež. podporo.

V Pöchlarnu se je že letos tako skladišče napravilo, kateremu je deželni odbor pa tudi kmet. ministerstvo zdatno pomoč podelilo. Bodi tako tudi pri nas!

Jel je zdrav, krepak in pravi duh prešinjati tudi kmetijsko ministerstvo glede kmetijskega združništva. Naj se razvija in razširi tako, da bo v rešitev propadajočemu kmetijstvu!

Pa tudi naš deželni zastop, ki ima skrbeti za eminentno poljedelsko deželo, koder se ogromna večina našega ljudstva peča s kmetijstvom, naj se loti tega dela, da izvrši najlepšo nalogo in pripomore k ohranitvi našega slovenskega oratarja, ki je najzanesljivejši steber našemu narodnemu obstanku.

F. Povše.

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. marca.

Kriza v predsedstvu češkega deželnega zbora. V včerajšnji prvi seji tega deželnega zbora, katere, kot smo že omenili, se nemški poslanci niso udeležili, je prebral višji deželni maršal pismo, v katerem naznanja njegov namestnik dr. Werunsky, da odlaga to čast. To je že drugi slučaj, odkar rogovilijo nemški poslanci. Na izpraznjeno mesto pride vsled abstinence nemških poslancev eden član mladočeškega kluba. Imenujejo se kandidatom za to mesto poslanci dr. Podlipny, Wohanka in pa dr. Zatk. S prvim kandidatom pa baje vlada nikakor ni zadovoljna in protežira v prvi vrsti predsednika praške trgovinske zbornice Wohanko. Ta mož je pa izjavil, da v tem slučaju ne vsprejme ponujane mu časti, ker po njegovem mnenju v prvi vrsti pristojna praškemu županu. Izvoljen bo torej eden izmed ostalih dveh, najbrže poslednji, ker bi bili z njim zadovoljni večinoma vsi člani mladočeškega kluba.

„Delavci proti Luegerjevi volilni preosnovi.“ Pod tem naslovom objavljajo dunajski židovsko-liberalni in socialno-demokratski listi poročila o zadnjih protestnih shodih, na katerih se je z vso silo udrihalo po dr. Luegerju in njegovih somišljenikih ter soglasno vsprejela resolucija, v kateri se sicer odobrava prvi del načrta, ugovarja po določbi, da mora vsak volilec skozi

pet let stalno bivati na Dunaju. Ti protestni shodi so značilni posebno zato, ker so jih priredili sami judje, nastopali sami židovski govorniki ter je sploh vsa protiakcija v židovskih rokah. Židovski liberalci le predobro vedo, kje jih čevlji žuli, in treba se je bilo okleniti one stranke, ki popolnem zaslepljena še vedno poslušno trobi v židovski rog. Da pa je bilo to mogoče, so židje skovali resolucijo, v kateri se hvali prvi del Luegerjevega načrta, tem huji boj se pa zato napoveduje drugemu delu. Le na ta način je bilo mogoče pridobiti za se nižje ljudstvo.

Mirovna konferenca. Na povabila, ki jih je razposlala nizozemska vlada za mirovno konferenco v Haagu, je večina vlad že odgovorila s tem, da je določila svoje zastopnike pri posvetoivanju. Tako je Rusija določila poslanika Staal, Anglija poslanika Paunceforte, Nemčija barona Marschalla, Francija Courcela, Italija Visconti-Venosto, Belgija Beernaerta in Švica Lachenala. Od strani avstro-ogerske, španske, norveške in turške vlade ter od balkanskih držav še ni nihče imenovan za zastopnika na mirovni konferenci, ki bo trajala, kakor se sedaj trdi, celih šest tednov. Glede povabila za Vatikan dosedaj še ni nič določenega.

Italija in Kitaj. Po vzgledu drugih držav jela se je v zadnjem času tudi Italija zanimati za kitajsko obrežje in polastila se je je nepremagljiva želja, čim preje priti v posest kaknega važnega kraja na kitajskem obrežju. Doposlala je v tem smislu noto na kitajsko vlado, v kateri je izrazila najbrže ne posebno vljudno željo, naj se prično pogajanja glede odstopa zaliva San-Mun. Kitajska vlada pa ni hotela odgovoriti na to noto, ker ni bila sestavljena tako, kakor se je po mnenju olikanih Kitajcev zdelo pravilno. — Rimska vlada je vsled tega zelo ogorčena. Ker pa noče osramotiti samo sebe, izjavlja v svet, da je dotično noto sestavil poslanik v Pekingu de Martino, katerega so vsled tega pozvali takoj domov in poverili začasno zastopstvo italijanskih interesov v Pekingu angleškemu poslaniku. Na drugo noto so Kitajci sicer odgovorili, toda iz odgovora je razvidno, da se niso voljni pogajati z Italijo, ker se boje, da jih bo ravno tako osleparila, kakor druge države, katerim so pomolili prst, a so zagrabile za celo roko. Italijanska »Tribuna« sedaj izjavlja, da vlada ne bo odnehala ter bo, ako se ji z lepa ne posreči poskus, storila druge korake. Tega se bodo morda Kitajci zbal in ugodili želji lačnih Italijanov.

Pogajanja mej Ameriko in Kubanci. Načelnik kubanske narodne vlade, znani Maksimo Gomez, se je že dalje časa pogajal z ameriško vlado glede pogojev, pod katerimi so domačini voljni odložiti orožje in se na milost in nemilost udati ameriškim gospodarjem. Pogajanja so se večkrat razbila, ker je vlada v Washingtonu vselej manj ponujala, kakor so pa zahtevali Kubanci. V zadnjem času se je pa v tem oziru obrnilo na bolje in Maksimo Gomez, misleč si: nekaj je

Belanov kot satana, če bi verovali vanj. Tudi pri zadnjih občinskih volitvah nam je up upadel, ko je belanski Mrak s svojo mračno gardo napolnil volilno dvorano.

A sedaj so ti ljudje tako nahujskani, da so si naročili še celo klerikalno brizgalno, s katero ne bodo le ognja gasili, temveč jo bodo vozili seboj k vsakim bodočim volitvam ter brizgali v nas uboge naprednjake. — Kdo se bode pač še upal na volišče?

Kako pa je z našimi društvi? Jedno izmed njih, ali vsaj, kakor gre ljudska govorica, nekateri izmed društvenih članov, prirejajo okoli jezera sedaj v postu na kvaterni petek ribcam — mačjo godbo, da ne skakljajo nad vodo, pač pa da se zavzete povprašujejo: »Je-li so to res še napredni Blejci?« Po mačji godbi pa v gostilno na svinjsko meso! Veste, gospod vrednik, dasi kot naprednjak ne držim veliko na post, takim surovostim pa moram odločno oporekati. To je zopet voda na klerikalni mlin.

V naši posesti je še podružnica c. kr. kmetijske družbe in z njo smo gospodarji — Blejskega doma. Toda tudi v naš Blejski dom, katerega smo postavili s svojimi in kmečkimi novci, pljuska že klerikalna povodenj — kmetijska zadruga, najmlajša hčerka klerikalne nestrpnosti.

Le škoda, da imajo naši pristaši tudi glede zadruga po mojem mnenju obteženo vest. Na Bledu imamo izvrstne gostilničarje, od drugih pa naši kmetje pripovedujejo čudne reči. N. pr. ta ali oni krčmar — pa ne Blejski, da ne bo popravka po § 19, ima navado, da vino s kolodvora vozi v svojo klet v trdi noči. Noben sosed ga ne vidi, kdaj da ga pripelje. Kdo je tedaj kriv, da ljudje natolcujejo. Ali ne sam? Zakaj noče po dnevu vina voziti? Drug slučaj neprevidnosti: Mož se je dal časa zamudil v gostilni, pa ne na Bledu. Da bi svojo ženko potolažil, nese domu liter prosekara. In ker ženske ljubijo zavreto kapljico, hoče vino zavreti. Toda o joj! Krčmar ni natočil iz pravega soda. Vino se vname, lonček razpoči, mož pa je sklenil, da ne bo vina poprej domu prinesel, da ga v zadrugi kupi. In naši trgovci, kako so neprevidni. Komaj so slišali, da se je poleg gorjanske osnovala tudi še bohinjska, srednjevaška zadruga, takoj so padli s svojimi tržnimi cenami. Kolika nespamet! Zakaj niso s cenami poskočili, in tako pokazali, da se zadrug ne boje. Tako jih je pa naš premeteni kmet pregledal in takole sklepal: Ako imajo naši trgovci tolik strah, kadar od zadrug samo kje zvoniti slišijo, vstanovimo na Bledu svojo, morda bomo potem še ceneje kupovali. In res! Nič niso zdali

razni protesti po gostilnah in v »Slov. Narodu«, zadrugo imamo, kdaj pa se je znebimo — ne vem.

Nič boljše kot nam možem, godi se našim boljšim polovicam z dolgimi krili in lasmi. Nekateri izmed njih, na čelu kot amaconka gospa Končevalka, nežna oboževalteljica »Slov. Naroda«, so napovedale našemu Prevzvišenemu glede ti-stega preklicanega konvikta pravcato vojsko. Je li so tudi po ostali Krajini imele zaveznice — ne vém. Na Bledu je veljal bojni klic: »Za konvikti niti beliča — za cerkev sv. Martina pa stotake«. A glejte, ostale so amaconke brez vojakov s kuhavnicami. Revne tovarišice so mesto njih za konvikta darovale, da se je tudi na Bledu nabrala lepa svota. Naše soproge pa so bile tako užaljene, da so neki celo pozabile svoje stotake sv. Martinu v dar prinesiti. Niti za nov plašč mu niso zložile.

Tako glejte, g. vrednik, nam uhaja naš napredni voz, kamor se le ozremo, pod pot. Pisal sem odkritosrčno, pa upam ne v pogubo, temveč v napredek naše sedaj tako propale stranke. — Sedaj mirna Bosna! Kadar prične zadruga poslovati, pišem zopet, da vdarim po klerikalcih.

Dotlej pa zdravstvujte in bodite preverjeni, da radi mojega naprednega pisma ne pridete na žabjak. Vaš napredni blejski »Jaka«.

bolje nego nič, je bil voljan vsprejeti tri milijone dolarjev za odkup kubanskih čet. Kajpada so bili Amerikani takoj pripravljeni izplačati to malenkost in že je došla v Havano ladija z zahtevanim denarjem. Toda Maksimo je obračal, ostali člani vlade so pa obrnili in naglo odstavili svojega načelnika, boje se, da se ne polasti sam vsega denarja, ob enem so pa naznanili Amerikanom, da se jim ta svota zdi vender le premajhna.

Slovstvo.

Knjige „Slovenske Matice“, katere so te dni jeli razpošiljati, so letos nastopne: 1. Iv. Šubic: Električna, nje proizvajanje in uporaba, II. del; 2. dr. K. Glaser: Zgodovina slov. slovstva IV. del; 3. J. Žirovnik: Cerkljansko jezero; 4. Anton Knezove knjižnice V. zvezek; 5. dr. K. Štrekelj: Slovenske narodne pesmi, IV. snopič in 6. Letopis „Slovenske Matice“ za leto 1898, uredil Ant. Bartel. — Knjige so jako lične in bodo Matičarji z njimi gotovo zadovoljni.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. marca.

(Čestitka deželne zbornice kranjskega sv. Očetu.) Presvetli knez in škof ljubljanski odposlal je včeraj po naročilu deželne zbornice na kardinala-tajnika Rampollo nastopni brzojav: Deželni zbor kronovine Kranjske, koje meje so iste kakor škofije ljubljanske, letos danes prvič zbran po predlogu svojega predsednika potom podpisanega Vaši svetosti najiskrenejše čestita za zadobljeno zdravje, želeč, da previdnost božja Vašo svetost milostno ohrani še dolgo v blagor katoliške cerkve in vseh narodov.

(Prezentacija.) Za župnijo hrenoviško je prezentiran g. Anton Žgur, župnik v Beli Cerkvici.

(Kanonično obiskovanje in birma v ljubljanski škofiji) bo nedeljo 23. aprila v Postojni, 25. apr. v Slavini, 26. aprila v Hrenovicah, 27. v Senožečah, 28. v Vremah, 29. na Suhorju, 30. na Nadjem Selu, 1. maja na Premu, 2. v Trnovem pri Il. Bistrici, 4. v Knežaku. Nadalje bo birma v ljubljanski okolici: 13. maja v Sostrem, 14. v Polju, 15. pri sv. Jakobu ob Savi, 16. na Črnučah, 17. na Ježici, 18. v Šmartnem pod Šmarno Goro, 19. v Preski, 20. na Sori, 24. pri sv. Katarini, 25. na Brezovici, 26. v Rudniku, 27. v Želimljah.

(Osebnostne vesti.) Koncipient pri deželni vladi kranjski Sebastijan grof Giovanelli je prideljen dež. šol. svetu in konceptni praktikant Fr. baron Lazarini okr. glavarstvu za ljubljansko okolico.

(† Nadžupnik dr. Jurij Sterbenc.) Včeraj po sklepu lista nam je došla nastopna brzojavka: Župnik dr. Jurij Sterbenc v Leskovcu je danes umrl. Pogreb je v četrtek ob desetih. — Pokojnik je bil svoj čas semeniški podvodja, nekaj časa deželni poslanec, več let župnik v Hrenovicah, potem se je preselil v Leskovec, kjer je sedaj umrl po dolgem, mučnem bolehanju vsled vodenice. Zadnji čas je pomoči iskal v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji. Bil je radodaren podpornik revnih dijakov. Naj v miru počiva!

(Škof Vertin †.) Kakor povzamemo nekemu zasebnemu poročilu, je naš belokranjski rojak, škof Vertin, konec februarja umrl. Amerikanski slovenski listi so poročali o njegovi bolezni, zato ta novica ni neverjetna. Ko nam dojdejo listi, o tem več sporočamo.

(Repertoar slovenskega gledališča.) Jutri se bodo igrali četrtičkrat velepriljubljeni »Rokovnjači«, in sicer na čast gostom iz Kamnika in okolice, ki se pripeljejo s posebnim vlakom. — V soboto 18. t. m. bo zadnja operna predstava. Peli se bodo »Ksenija« in »Cavalleria rusticana«. — 20. t. m. bo predstava na korist Prešernovemu spomeniku. Na vsporedu je petje, godba in troje jednodejanjk iz peresa dr. Prešerna, Stritarja in pa Aškerca.

(Z Gorenjskega.) Sl. c. kr. poštno vodstvo v Ljubljani se uljudno prosi, da svoji ambulanci, ki vozi proti Trbižu, strogo naroči, naj oddaja redno časopise, namenjene v Kropo in Kamnogorico, na pristojno železniško postajo, da listov ne bomo dobivali mesto dopoldne, šele zvečer.

Naročniki listov nimamo ne časa, ne dolžnosti, še manj pa veselja do nepotrebnih stroškov po liste pošiljati na pošto dvakrat na dan, tem manj, ker nekateri stanujejo od pošte pol ure in še več. Molčimo že več časa — pa se s Kranjcem, ki je zibal Francoza, ne bomo več tolažili! Pot čez Kras nam je dobro znana!

(Štajerski deželni zbor) je imel včeraj tretjo sejo. Deželni glavar grof Attems je v svojem nagovoru mej drugim omenil, da je deželni odbor zgotovil poročilo o uravnavi učiteljskih plač, o zgradbi nove dež. hišnice v muriški dolini in o razširjenju dež. blaznice v Feldhofu.

(Tržaško namestništvo) je, kakor smo že ob kratkem sporočili, razveljavilo sklep tržaškega obč. zastopa, da bi se shod laških županov ovekovečil s spominsko ploščo v mestni dvorani. — »Piccolo« se seveda močno jezi, ker se je vlada v prvi vrsti izpodtaknila ob besede »di altre gentie«, s katerimi italijanski omikanci mislijo slovanske — »barbarske priseljence«. Vlada je storila le svojo dolžnost, varujoč pravice slovanske narodnosti.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 5. do 11. marca bilo je 23 novorojenih, 23 umrlih, med njimi 5 za jetiko, 1 za vnetjem sopilnih organov, 3 vsled mrtvouda, 2 vsled nezgode, 12 za različnimi boleznimi, med njimi 9 tujecev, 13 iz zavodov; za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: 2 za škrlatico, 1 za trachom.

(Iz Čateža ob Savi.) 14. marca. Tu se je obhajal ljudski misijon od 5. do 12. marca t. l. Udeležila se ga je vsa fara razven dveh trdovratnežev z veliko nabožnostjo in s posebno radostjo ter v najlepšem redu, miru in tihoti. Prišli so k temu izvanrednemu svetemu opravilu tudi verniki iz drugih far, tako da jih je bilo nad 1500 obhajanih. Prisrčna zahvala čč. oo. jezuitoma P. Doljaku in Vrhovcu za njuni neizmerni, požrtvovalni trud, kakor tudi čč. oo. frančiškanom za njih spovedovanje, in vsem, ki so k svetemu misijonu kaj pripomogli!

(Nam iz srca.) Iz Trsta: »Primorski list« je izpregovoril besedo, ki je govorjena prav nam iz srca, — besedo o slovenstvu Trsta. Že pred nekaterimi meseci smo imeli mi dopis, ki je izražal natančno isto z malo drugačimi besedami, kar pravi zdaj »Primorski list« z ozirom na našo bodočnost v Trstu, tej najvažnejši postojanki na jugu. Kakor smo rekli mi, da je bodočnost slovenstva v Trstu odvisna od slovenskega naseljenja ondi, tako tudi pravi »Primorski list«, da bode treba obrniti na Trst pozornost vsega slovenstva, da, celo slovanstva, ako hočemo, da se nam Trst ne potopi v tujstvo. Treba bode na obal Adrije nastaviti novih delavcev, ki bodo delali za ohranitev slovanstva tržaškega, in take delavce bode treba celo primerno nagraditi. Pa tudi v materijelnem bode treba, da mislimo več na Trst, kajti sami tržaški Slovenci ne vzmorejo vsega, kar jim nalaga rodoljubna dolžnost. Zlasti opozarja »Primorski list«, da bi se bogateji Čehi malo bolj zavzeli za to slovansko postojanko na jugu Avstrije. To so popolnoma naše misli. Mi Slovani moramo gledati, da se ohrani in ojači naša skupnost in se ne cepimo v dele, — mi moramo paralizovati nemško delovanje. Ako vidimo, kako kolonizujejo Nemci in prepregajo ves svet z nemštvom, tedaj ne smemo držati križem rok, marveč storiti moramo istotako, drugače se nam zgrne nemško valovje nad glavami. Velika je nevarnost za slovanstvo v Trstu, kakor je sploh v Primorju, tako v narodnem kakor v gospodarskem oziru. Ondi moramo pomagati na izvanredni način in pri tem — vsi složno na delo! Ondi je treba delavcev, zlasti neodvisnih, in potem nam mora biti dobrodošel vsak, ki je količkaj koristen narodnemu napredku. Polje je veliko in drug poleg družega zamoremo izvrševati svojo lepo nalogo v skupni namen.

(Perosi.) Ker smo Perosija že vpeljali svojemu občinstvu, moramo povedati še najnovejšo vest o njem. V Gorici so peli njegov oratorij »Obujenje Lazarja«, in sodba je: Oratorij je lep, a pelo se je slabo. V Berlinu pa se je igral oratorij v dvorni operi pred strokovnjaškim občinstvom in sodba je bila: Pelo se je izvrstno, a skladba je slaba. Prusi so hladno odklonili delo, katerega Lahi prehoviti ne morejo. Mi pa ne moremo reči ničesar, ker v Ljubljani so ga napovedovali, a zadnji trenutek odpovedali, ker ni bilo ne pevcev ne not. — Nesrečen musicus!

(Postopač.) Neki Karol Renko iz občine Poljšnik v litjskem okraju ima navado nabirati po Štajerskem podpore od občin na račun svoje domače občine ter tako domačinom provzroča velike troške. Namestništvo v Gradcu je zaukazalo, da temu človeku ne sme nobena občina dajati podpor.

* * *

(Gledališče pogorelo.) Z Malega Lošinja se poroča, da je 10. t. m. tamošnje gledališče do tal pogorelo. Ravnatelju je zgorela vsa garderoba.

(Zlato mesto Dyea) v Alaski je minoli teden pogorelo. To mesto je bilo v sredi zlatih rudnikov, kamor so v novejšem času ljudje v trumah drli za slepo srečo. V neki koči se je razletela svetilnica in v hipu je bilo vse v ognju. Vsled velikega mraza je bila zamrzla vsa voda in ljudje niso mogli gasiti. Danes pričajo le čgorki, kje so stale lesene hiše in zlate omare.

(100.000, 25.000 in 10.000 kron) so glavni dobitki velike jubilejske razstavne loterije. Opozarjamo, da se bodo ti dobitki tudi v gotovini z odtegnjenimi 20 % izplačali. Žrebanje je nepreklicljivo 18. marca 1899.

Društva.

(Podružnice sv. Cirila in Metoda za Zatičino, Višnjo Goro, Št. Vid in Krko) novi odbor je: Gg. Kovač Fran. nadučitelj v Zatičini, predsednik; Mihelčič Ivan, župni administrator v Zatičini, podpredsednik; Škerbinec Janko, nadučitelj v Višnji Gori, tajnik; Kunstek Anton, trgovec v Št. Vidu, namestnik tajnikov; Skufca Josip, posestnik v Višnji Gori, blagajnik; Tihle Fortunat, c. kr. poštar na Krki, namestnik blagajnika. — Za glavno skupščino sta izvoljena: Č. g. Lavrič Josip, kaplan v Višnji Gori, in gospod Kunstek Anton, trgovec v Št. Vidu.

„Naša straža.“

Hiša s kovačijo in vrtom na prodaj. V večjem trgu na slovenskem Štajerskem se bode v kratkem prodajala hiša s kovačijo in vrtom. Dobila se bo za okrog 3000 gld. — Hiša je v dobrem stanu, jez pa celo nov. Zraven kovačije bilo bi lahko postaviti tudi žago. Kdor bi bil volje to lepo posestvo po tako ugodni ceni kupiti, naj to naznani »Naši Straži«, ki bo v vsem potrebnem dalje posredovala.

Telefonska in brzojavna poročila.

Celovec, 15. marca. Pri volitvah v odseke so bili slovenski poslanci popolno prezrti. Volitev v gospodarski odsek se še ni izvršila.

Gradeo, 15. marca. Tukajšni listi napadajo predlog dež. odbora kranjskega glede učnega jezika na ljubljanski realki.

Dunaj, 15. marca. Pogajanja vlade z italijanskimi deželnimi poslanci na Tirolskem so ostala brez uspeha. Italijani se ne vdeležujejo deželnozbornskega zasedanja.

Dunaj, 15. marca. Schönerer še vedno ruje med svojimi za odpad od katoliške vere. Govori se, da 1. aprila, na Bismarckov dan, prestopita Schönerer in Wolf z vsemi, ki sta ji nabrala, skupno k protestantizmu.

Opava, 15. marca. V deželnem zboru je predlagal poslanec dr. Bukovsky, naj se v korist cele dežele razveljavijo sedanje jezikovne naredbe ter se sploh ta način reševanja narodnostnega vprašanja opusti, mesto tega pa skuša ustavnim putem vsestranski pravično uravnati jezikovno vprašanje. Poslanec Rochovansky je predlagal, naj deželni zbor protestuje proti jezikovnim naredbam, ter ta ugovor naznani vladi, ob enem naj se pa v večni spomin zabeleži v arhivu. O nujnosti tega predloga se je vnela daljša debata. Nujnost je bila vsprejeta z dvetretjinsko večino. Slovanski zastopniki so na to ostavili dvorano in predlog posl. Rochovanskega je bil vsprejet soglasno. Posl. Türk je nato predlagal, naj deželni zbor sklene pozvati vlado, da takoj prekliče jezikovne naredbe za Češko, Moravsko in Šlezijo, spodi iz nemških občin vse poljske in češke uradnike, omisli na javnih poslopih v nemških krajih samonemške napise, poskrbi za nemške duhovnike v nemških občinah in stori konec protizakoniti uporabi paragrafa 14. Konečno

predlaga isti poslanec, naj se češka gimnazija v Opavi premesti v kak drug kraj.

Zagreb, 15. marca. Čisti pravaši pod vodstvom dr. Franka sklicujejo shod svoje stranke za 16. aprila v Zagreb. Pričakujejo vdeležbe tudi iz Bosne, Dalmacije, Istre in Slovenije. (Slovenci židu Franku gotovo ne bodo šli na limanice. Op. vred.)

Rim, 15. marca. Novice o nameravanem napadu na kralja niso resnične.

Rim, 15. marca. V poslanski zbornici je odgovarjal minister Canevaro na vprašanja glede italijanske akcije na Kitajskem. Zunanji minister je izjavil, da je vlada vprašala za svet glede zaliva San-Mun interesovani vladi angleško in japonsko. Nobena teh dveh držav ni ugovarjala načrtu Italije. Anglija je le zahtevala, naj se ne nastopi s silo, ter je obljubila svojo diplomatsko pomoč. Minister potem opisuje nadaljne vladne korake in odgovor Tsung-li-yamena ter pripomni, da je morala vlada oficijelno dementovati ultimatum štirih dnij ter odstaviti poslanika de Martino, ker bi bila sicer Anglija lahko sodila, da je Italija prelomila dano obljubo. Silo bo rabila vlada le v najskrajnejem slučaju.

Berolin, 15. marca. Državni zbor je z 209 proti 141 glasovom odklonil pomnožitev stalne armade v smislu vladnega predloga ter nato tudi predlog odsekov proti glasovom centra in slobodne zveze.

Pariz, 15. marca. Kasacijsko sodišče je sklenilo zahtevati od vojnega ministra, naj mu izroči tajna pisma v Dreyfusovi zadevi.

Tržne cene v Ljubljani

dné 15. marca.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, m. st.	10	50	Špeh povojen, kgr.	—	75
Rež,	8	20	Surovo maslo,	—	95
Ječmen,	7	80	Jajce, jedno	—	2
Oves,	6	50	Mleko, liter	—	7
Ajda,	8	50	Goveje meso, kgr.	—	60
Proso,	9	—	Telečje	—	60
Koruz,	5	60	Svinjsko	—	65
Krompir,	2	40	Kostrunovo	—	40
Leča, hktl.	12	—	Piščanec	—	60
Grah,	10	—	Golob	—	21
Fižol, m. stot.	11	50	Šeno, m. stot.	2	20
Maslo, kgr.	1	—	Slama,	1	80
Mast,	—	70	Drva trda, 4 kub. m.	6	50
Špeh svež,	—	64	„ mehka, 4 „	4	50

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m., srednji zračni tlak 736,0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padačina 24. ura
14	9 zvečer	744,6	6,8	sr. sever	jasno	—
15	7. zjutraj	745,1	—0,5	sl. jvzh.	ja-no	0,0
	2. popol.	743,5	15,8	sl. jug	„	—

Srednja včerajšnja temperatura 8,3. normale: 8,3°.

282 1-1

Duhoviščina dekanije Spodnji Dravograd in sorodniki rajkega naznanjajo z bridko žalostjo, da so prečastil gospod

Anton Wakonig

infulirani prošt, konzistorijalni svetovalec, dekan, občinski odbornik itd. v Spodnjem Dravogradu

danes dné 13. marca ob 1/8. uri zvečer, po dolgem, hudem trpljenju, prevideni s sv. zakramenti za umirajoče, v 47. letu svoje starosti v Gospodu zaspali.

Truplo predragega pokojnika bode v sredo, dné 15. t. m., ob 1/2. uri popoldne v proštiji v Spodnjem Dravogradu slovesno blagoslovljeno in potem na tamošnjem pokopališču k večnemu počitku položeno. Svete maše za dušnice brale se bodo v četrtek, dné 16. t. m., ob 8. uri zjutraj v farni cerkvi v Spodnjem Dravogradu.

Prebлага pokojnika priporočamo v blag spomin in pobožno molitev.

V Spodnjem Dravogradu, 13. marca 1899.

Služba organista in cerkovnika

pri Sv. Križu tik Slatine

je razpisana do 1. maja. Prosilci, edino-le samci in izprašani cecilijanci, naj se pri podpisnem osebno oglašijo do 9. aprila.

Frano Korošec,
nadžupnik.

279 3-2

Slamnike

snaži in po novi šegi prenareja 186 6-5

C. Brilli, Reselnova cesta šte. 16.

Lične razglednice

kažočo ljubljanske župne cerkve,

založila je in prodaja

„Prodajalnica

katol. tisk. društva

(M. Mičman)

v Ljubljani

Hotitarjeve ulice šte. 2.

Razproslajcem dá se znaten popust.

Pleskarska in v to stroko vstevajoča se stavbena in pohištvna dela

izvršujeta in se priporočata v naročila z mesta in dežele **BRATA EBERL v Ljubljani**, Frančiškanske ulice. — Najnižje cene. — Vzorci so vselej na razpolago. — Izvrševanje strokovno zanesljivo in brez konkurence 13 11-1

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

Vsled zahteve g. Pavla Lozarja in 21 drugih članov »Glasbene Matice« se v smislu § 7, odst. 2 društvenih pravil sklicuje

izredni občni zbor

na sredo, dné 29. marca t. l., zvečer ob 1/7. uri

v društveni pevski dvorani

z nastopno predpisanim dnevnim redom:

1. Izreče se odbornikom, ki so sklepali pri seji dné 17. svečana 1899 o pogojni odpovedi g. profesorja Mateja Hubad-a, nezaupnica in se omenjeni sklep razveljavi
2. Prememba društvenih pravil.
3. Prememba »Uredbe za učiteljsko osebje Glasbene Matice«.
4. Eventualna izvolitev novih odbornikov.

Ljubljana, dné 15. marca 1899.

283 1-1 Odbor „Glasbene Matice“.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo izgotovljene obleke

posebno na haveloke v največji izbi po najnižjih cenah.

227 5

Stanarinske knjižice

za stranke z uradno potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se komad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 gld. v

Katol. Tiskarni v Ljubljani.

Žrebanje že v soboto!

1. Glavni dobitok	100.000	kron vred.
2. Glavni dobitok	25.000	„ „
3. Glavni dobitok	10.000	„ „

v gotovini z 20% odbitka.

Dunajske srečke à 50 kr.

priporoča 99 16-13

J. C. Mayer, menjalnica v Ljubljani.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec
v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dné do dné po 4 1/2%. Poštne-hranilnišne položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 15. marca.			Dné 14. marca.			Kreditne srečke, 100 gld.		
Skupni državni dolg v notah	101	gld. 10 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171	gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170	» —
Skupni državni dolg v srebru	100	» 8 »	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158	» —	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20	» 50 »
Avstrijska zlata renta 4%	119	» 95 »	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194	» 75 »	Rudolfove srečke, 10 gld.	28	» —
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	» 10 »	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	» 10 »	Salmove srečke, 40 gld.	85	» 75 »
Ogerska zlata renta 4%	119	» 70 »	Tisne srečke 4%, 100 gld.	141	» 25 »	St. Genois srečke, 40 gld.	84	» 75 »
Ogerska krona renta 4%, 200	97	» 80 »	Dunavske vravnave srečke 5%	130	» 75 »	Waldsteinove srečke, 20 gld.	60	» —
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	910	» —	Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108	» 75 »	Ljubljanske srečke	24	» —
Kreditne delnice, 160 gld.	368	» 40 »	Posojilo goriskega mesta	112	» —	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155	» 50 »
London vista	120	» 45 »	4% kranjsko deželno posojilo	98	» 25 »	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3415	» —
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	» 97 1/2 »	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	» 10 »	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	470	» —
20 mark	11	» 79 »	Priporitetne obveznice državne železnice	218	» —	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	66	» —
50 frankov (napoleonidor)	9	» 55 1/2 »	» južne železnice 3%	179	» 20 »	Splošna avstrijska stavbinska družba	114	» —
Italijanski bankovci	44	» 25 »	» južne železnice 5%	124	» 70 »	Montanska družba avstr. plan.	242	» 65 »
C. kr. cekini	5	» 67 »	» dolenskih železnic 4%	99	» 50 »	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	191	» —
						Papirnih ruhljev 100	127	» 25 »

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.